

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 สาระสำคัญของหมวดนี้ครอบคลุมหลักการ สาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการศึกษาที่เปิดกว้างให้แนวทางการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์โดยเฉพาะมาตรา 24 (2) ได้กำหนดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 12-16)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งกำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ มีทักษะกระบวนการ ทักษะการคิด การสร้างปัญหา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 ข : 4) โดยมีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติและพลโลก และยังได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดว่าต้องเรียนรู้อะไร แต่ในการจัดการเรียนการสอนจริงครูผู้สอนต้องจัดในลักษณะบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีหรือวรรณกรรมเป็นแกน และธรรมชาติของภาษาไทยเป็นเรื่องของทักษะ ซึ่งจะแยกเนื้อหาสาระของทักษะ แต่ละชั้นปีโดยเด็ดขาดไม่ได้ จำเป็นต้องมีกระบวนการฝึกทักษะต่าง ๆ ต่อเนื่องกันไปแต่มีการเพิ่มความซับซ้อนและยากมากขึ้น มีการฝึกการคิดในระดับที่สูงขึ้น (กรมวิชาการ. 2546 : 21) นอกจากนั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังได้กำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ว่า ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามที่สถานศึกษากำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 ข : 26)

ภายหลังการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลังจากที่ได้นำหลักสูตรไปใช้ระยะหนึ่งแล้ว กระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีประกาศ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยเป้าหมายในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งที่จะเตรียมตัวผู้เรียนให้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหรือพัฒนาผู้เรียนเป็นแรงงานที่มีคุณภาพระดับกลาง มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ จำนวนระดับสูง และการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย อยู่ในศีลธรรมจริยธรรมอันดี ด้านการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และฝึกผู้เรียน ให้ซักถาม ได้ตอบ อภิปราย แสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ต้องเข้าใจว่าผู้เรียนมีความถนัด ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกัน ต้องสอนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มสาระต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เกิดความรู้ และปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : 1-4)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องเลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมสำหรับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และที่สำคัญต้องคิดค้นเทคนิคลวัธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข และฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์

หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตออกมาเป็นรายวัน เพื่อเสนอข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน (เอมอร สงวนดี. 2546 : 17) ในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งมีทั้งตัวหนังสือเรียงรายและมีทั้งภาพประกอบ มีสิ่งที่เรียกว่าบทความและสิ่งที่เรียกว่าข่าว ตลอดจนงานเขียนลักษณะคอลัมน์ต่าง ๆ ต่างคนต่างคิดต่างคนต่างเขียน ในฉบับเดียวกันแม้เรื่องเดียวกันแต่ยังมีคนแสดงความคิดเห็น ไปคนละทาง สื่อสิ่งพิมพ์ที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ เพราะเป็นวัสดุการอ่านที่มีราคาถูก ผู้อ่านทุกระดับทุกอาชีพสามารถเลือกซื้ออ่านได้ง่าย มีเนื้อหาสาระหลากหลายน่าสนใจ เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่

ทันสมัย (เอมอร สวงวดี. 2546 : 1) หนังสือพิมพ์มีจุดมุ่งหมายให้คนทั่วไปสามารถอ่านให้เข้าใจเนื้อเรื่อง โดยรวดเร็วเพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องโดยรวม หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมในตอนใดตอนหนึ่งจึงย้อนกลับมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ปัจจุบันหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมากเพราะช่วยให้ประชาชนได้รับความรู้ และในหลายกรณีก็ช่วยสร้างโลกทัศน์ใหม่ให้แก่ผู้อ่าน (ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. 2534 : 53) หนังสือพิมพ์ในยุคปัจจุบันประกอบด้วยเนื้อหาสาระหลากหลาย ทั้งที่เป็น สารคดีและบันเทิงคดีโดยนำเสนอในรูปแบบของ ข่าว บทความ บทร้อยกรอง รูปภาพ การ์ตูน เรื่องสั้น และนวนิยาย ฯลฯ ซึ่งเป็นงานเขียนที่แปลกใหม่ ทันเหตุการณ์ การแสดงความคิดเห็นในประเด็นสำคัญและมีประโยชน์ต่อสังคม

การนำประโยชน์จากหนังสือพิมพ์มาใช้เป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน โดยนำมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบฝึกการอ่านเพื่อจับใจความ แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบฝึกการคิดเชิงจริยธรรม เด็กก็จะได้รับประโยชน์จากข่าวสารความรู้ และนำความรู้ที่ได้จากการคิดไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถใช้กระบวนการคิดที่ถูกต้อง มีความถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (สุวัฒน์ ทรงศรี. 2547 : บทคัดย่อ, 6)

สภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพหุคุณภูมิวิทยาคาร (2548 ก) ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่ปรากฏในผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2547 วิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.780 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 วิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.198 ส่วนผลการสอบประเมินความถนัดทางการเรียน (SAT) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 ความถนัดทางการเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.093 ความสามารถทางภาษาได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.013 ความสามารถทางการคิดคำนวณได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.501 และความสามารถเชิงวิเคราะห์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.043 (โรงเรียนพหุคุณภูมิวิทยาคาร. 2548 ข : 1-3) สอดคล้องกับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 วิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.15 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2548 : 2)

ผลการประเมินตนเองของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2548 ที่ โรงแรมสยามซิตี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ) ได้จัดประชุม “สรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผล 6 ปี การปฏิรูปการศึกษา” เนื่องในวาระครบรอบ 6 ปีของ

การประกาศใช้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีนายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน โดยมีการนำเสนอผลการติดตาม และประเมินความก้าวหน้าการปฏิรูปการศึกษาของ 3 หน่วยงานหลัก ประกอบด้วย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ) สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) และกลุ่มผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ผลการประเมินของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการยังต่ำ ความสามารถทางการคิดคำนวณและการคิดวิเคราะห์ยังต้องปรับปรุง สาเหตุเนื่องมาจากหลักสูตรยังไม่ชัดเจน สถานศึกษายังไม่สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามความหมายที่ส่วนกลางกำหนดให้ได้ เนื้อหามีมากและบางส่วนซ้ำซ้อนไม่เชื่อมโยง ครูกังวลกับการสอนเนื้อหาให้ครบ ในขณะที่กระบวนการเรียนที่จะทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์กลับถูกลดความสำคัญลง ผลการประเมินประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จากสถานศึกษา 17,562 แห่ง โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ถือผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณภาพอยู่ในระดับเพียงร้อยละ 39.2 ของสถานศึกษาทั้งหมด เมื่อพิจารณาระดับ ตัวบ่งชี้ พบว่า การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจมีคุณภาพอยู่ในระดับเพียงร้อยละ 13.5 ด้านผู้เรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะความสามารถของผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ และความคิดสร้างสรรค์ตามมาตรฐานที่ 4 พบว่ามีคุณภาพระดับดีร้อยละ 11.1 ของสถานศึกษาทั้งหมด และผลการประเมินของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าครูจำนวนมาก สอนแบบเดิม ขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาและทักษะการจัด การเรียนการสอน โดยเฉพาะครูใน โรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสพัฒนามากเพราะไม่สามารถตั้งห้องเรียนได้ (ศธ. ประเมินตนเองรอบ 6 ปี...2548 : 26)

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้สรุปได้ว่า ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการวิทยาการ อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ อาจมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางบ้าน อาชีพบิดามารดา สภาพสังคมเศรษฐกิจชุมชน ขนาดของโรงเรียน จำนวนผู้เรียน วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน และพฤติกรรมการสอนของครู ฯลฯ

ผู้วิจัยได้รับมอบหมายหน้าที่ให้เป็นครูผู้สอน รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพณิชยการวิทยาการ ปีการศึกษา 2548 พบปัญหา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ นักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็น โดยการพูดหรือเขียนได้อย่างกว้างขวาง และจากการประเมินผลหลังเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ สาเหตุอาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ มากกว่าเป็นผู้ชี้แนะวิธีการหาความรู้ การวัดผลใช้ข้อสอบที่วัดเฉพาะความจำ เน้นการท่องจำ มิได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และกระบวนการแก้ปัญหา ประกอบกับจำนวน ผู้เรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป นักเรียนจึงไม่มีโอกาสได้ฝึกประสบการณ์ ในด้านกระบวนการคิด การวางแผนการทำงาน และไม่มีโอกาสได้แสดงความสามารถด้านการพูดครบทุกคนนักเรียน ไม่ได้ฝึกประสบการณ์ด้านการเขียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์

จากสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะนำสาระจากหนังสือพิมพ์รายวันมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้อเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัคฆภูมิวิทยาคาร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

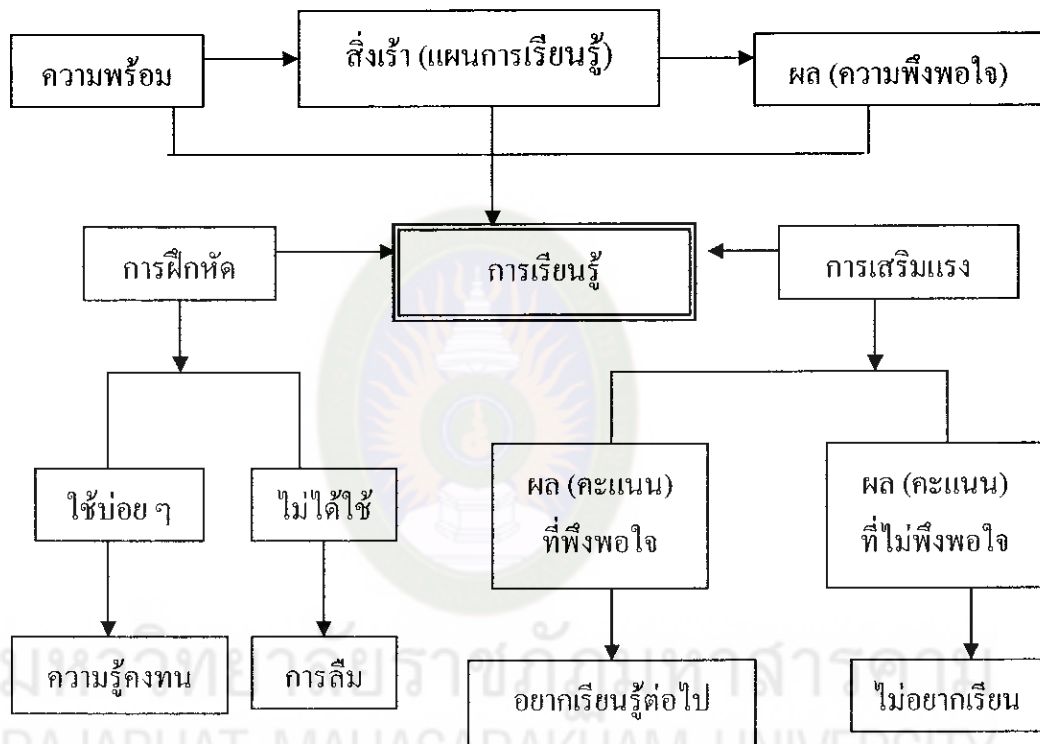
1. เพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย แผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. แผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหลังจากเรียนด้วยแผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อโดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวันอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยการสร้างแผนการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เพื่อมุ่งพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวันเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการเรียนรู้ และทฤษฎีการ เชื่อมโยงของธอร์นไคค์ (Thorndike's connected theory) มีกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546 : 59-64)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. พื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัคฆภูมิวิทยาคาร อำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 225 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น แผนการเรียนรู้อาษาไทย ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน

4. เวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 20 ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่รวมเวลาในการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5. เนื้อหาที่นำมาใช้ฝึกอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ข่าวและบทความ จากหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 5 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด และคมชัดลึก โดยกำหนดช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ถึง วันที่ 31 มกราคม 2549

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงรูปแบบการสอนโดยการใช้สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

2. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

3. สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง ข่าวและบทความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาของข่าวและบทความจากหนังสือพิมพ์ จำนวน 5 ชื่อฉบับ

ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด และคมชัดลึก โดยมีกำหนดช่วงเวลา ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ถึง วันที่ 31 มกราคม 2549 รวมเวลา 7 เดือน

4. กระบวนการคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึก คิดละเอียด จากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ และผล ความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ กำหนดสิ่งที่ต้องการให้วิเคราะห์ กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ พิจารณาแยกแยะ และสรุปคำตอบ

5. แผนการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามแนวทาง ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพดีขึ้น การสอนดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และบรรลุจุดหมายของหลักสูตร

6. แบบทดสอบระหว่างเรียน หมายถึง ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน โดยใช้สอบหลังเรียนจบ แต่ละแผนการเรียนรู้

7. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หมายถึง แบบวัดทักษะด้าน การคิดวิเคราะห์โดยใช้เนื้อหาประเภทข่าวและบทความจากหนังสือพิมพ์รายวัน ที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคิดวิเคราะห์ หมายถึง คะแนนรวมของนักเรียนที่ ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากเรียน ด้วยแผนการเรียนรู้ครบจำนวน 10 แผน

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน ทราบได้จากการตอบแบบสอบถามความพึง พอใจหลังเรียนจบ

10. ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยนำสาระ จากหนังสือพิมพ์รายวันมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

10.1 80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ที่ได้จากการทดสอบระหว่างเรียนด้วยแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

10.2 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
2. เป็นการพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากหนังสือพิมพ์รายวัน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการสร้างและพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ และเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY